

Idag

HITT LAMNA LANDIÐ

R. CALDER, professari, ið hefur ferðast í Kongo fyrri ST, sigur, at tá Belgiu-menn rýmdu, gjordist landið lamið. Samferðslan kom í ólag. Veðurtíðindini hildu uppat. Læknar, farmaceutar og biologar eru burtur. Kongolesar eiga ong-ar. Kongo við sinum 13 milj. íbúgvum er á somu stödd sum India við 400 milj., men kortini er hungursneyð. Belgiumenn ætlaðu at venda aftur. Tam-ar-haldið á figgjarlivinum er burt fyrirbils flutt til Bruxelles, men so kom ST og steðgaði aftur-koloniseringini. Nú venda teir aftur á meira síðilligan hátt. Tá Belgiumenn rýmdu av kongolesiska státskipinum, tóku teir loggbokurnar og sjó-kortini við sær, tömdu útgerðarrúmin, lostaðu skrúvuna, opaðu ventilarnar og lupu í bátin. ST tók eitt skip, ið hjálparleyst rak á viðum havi, og innanborða var uppreistur.

SKATTAMÁLID

Framvegis togast menn á tingi um eina nýggja skattalóg. Á hesum øki hevur javnaðarflokkurin altíð staðið ein-samallur. Longu í 1944 hevði flokkurin stórfingio uppskot um:

AT broyta galdandi avskrivjagreglur í sambandi við skattauppgávurnar.

AT dýrtíðarviðgera skattainntøkuna.

AT broyta kommunalu skattalógina og skipa hana á sama hátt sum lógtings-skattalógina við hækkingi stigum.

AT seta millumkommunalan skatt, soleið-is at menn við stórum inntøkum skuldu rinda sama skatt allastaðni í Føroyum.

AT seta grundvirðisokingskatt.

Einki bataði. Eins og tá rýkur tað ov mikið av afturhaldi á tingi.

Eitt uppskot um at eingin skuldi rin-da lógtingsskatt av inntøkum undir 2100

kr. fekk somu lagnu. Hetta vildi minka tingsins árligu inntøkur við 300.000 kr., men flokkurin hevði samstundis upp-skot um at vinna tinginum 1.200.000 kr. afturfyri.



TAD ER VERULEIKI

AT tá ið á sinni varð farið undir fyrstu tiltøkini í samband við SEV-byggingina, eydnaðist tað javnaðarmonnum at fáa uppi málið, ið lagt var fyrri tingið, at ter oyggjar og bygdur, sum komu at liggja uttanfyri SEV-økið, eisini skuldu koma uppi part, tá talan var um pening til ravmagnan á hesum plássum.

adrir SIGA:

Um Føroya støðu í heimspolitikkinum skrivur Dimmalætting drúga oddagrein og endar við hesum orðum:

»Færoerne er ifølge øernes beliggenhed et ikke betydningsløst led i det

vestlige forsvarsværk. Accepterer vi denne kendsgerning, og hvad andet er der vel at gøre, så kan vi ikke undgå at finde os i, at folk, der har forstand på de ting, som har med vor del af Vestens sikkerhed at gøre, gør dette. Søger vi at forpurre det, eller kræver vi, at alle enkeltheder i forbindelse med disse ting af mere eller mindre militær art, gøres til genstand for åbne diskussioner og skrivelser, glæder vi kun en eneste del af Verden derved, den del af den, som hele det vestlige Atlantsforsvar er beregnet på at tvinge til at holde fingrene væk fra — herunder også Færoerne.«

veitst tú

AT undir seinasta heimsbardaga gjordu føroysk skip 2354 túsir á bretska marknaðin og seldu 151.973 tons av ífiski fyrri 8852.899 pund.

AT undir seinasta heimsbardaga varð gjordur bumbuskaði á hús fyrri Tvør-oyri: 151.500 kr., Klakksvik 79.000 kr., Tórshavn 15.000, Sørvgði 13.000 og Vági 2.500 kr.

AT undir seinasta heimsbardaga varð eldvur stórusk skaði av sprengiknøttum, ið røku uppá land í ymskum bygdom. Samanlagdur var skaðin mettur til 538 tús. kr., størstur var hann í Lørvik — 270.000 kr.

AT tað undir seinasta heimsbardaga fóru 13 føroysk skip og við teimum týndust ikki færri enn 131 mannaliv.



»VINIR EUROPU« er samgonga av fascistum undir leiðslu av enska fascist-leiðaranum Oswald Mosley. Ikki hevur horið so rættlaga væl til hjá teimum; tí felagið hevur framvegis ikki fleiri enn 20.000 limir, og teir ráða einans yvir 20 bløðum, harav fleiri eru sera smá og koma ikki í størri tali út millum manna.

Fyri stuttum ætlaðu »Vinir Europæ« at hittast til stórfundar í London. Teir /ovdu fingið jattad eitt av býarinnar størstu holum, men tá eigararnir fingi at víta, at hetta var fascistafundur, fá sýttu teir. Aðrar royndir gingi á sama hátt, men Oswald Mosley var ikki sinn- adur at gevast so lætt. Bodað varð til skrudgongu og fund á opnari gotu; men komu aðrir trupulleikar uppi. M. a. sýttu bretska myndugleikarnir tyska fascistiska leiðaranum Rudel at koma til Bretlands, og oðrum gekst á sama hátt. Bløð halda, at veruliga var hetta mis- eydnaða tiltak endin á fascismuni í Europa.

Býr á havbotninum. Síðan teir fingi betri amboð at arbeiða við, er tað eydn ast havbotnarvisindarmonnum at koma niður á 11.521 metra dýpi; men tá livið á slíkum dýpum ikki er so fjølbroytt, hevur visindin størri áhuga fyrri tí grynna havbotninum — niður á einar 400 m. Á 1900 funnu grikskir svampafiskarar stórar bronsu- og marmorstandmyndir á havbotninum við Clyphadia. Við róm-versku baðistronðina Baia hava teir funnið ein bý, ið sokkin er. Stórar kanningar við øllum nýmótans amboð- um fara nú fram við oynna Grand Congloue við fronsku Meðalhavs- strondina.

Blaðið »Fremtiden« spyr, um tað kort ini í evstu stund verður at eydnast hvitum og litadum at koma til sáttar, so teir kunna liva lið um lið í Afri-ku, ella um teir hvitu noyðast at rýma ella ganga til grundar. Blaðið heldur, at í Algeir gongur skjótt móti eini endaligari avgerð, og at í Suðurafríku nærkast uppperðin, og longri teir hvitu útseta, tess verri verður endin.

BLAÐMAÐUR í Kongo sigur, at tað alla tíðina hevur verið ætlan Belgi-manna at hava eitt orð at siga í Kongo. At Belgia gjordi av at gera landið sjálv-støðugt (snøggliga og uttan stórvegis fyrri reikningar) vildi ikki siga, at teir vóru til reiðar at geva frá sær sín áhuga-mál, fyrst og fremst uranið í Katanga. Við Mobuto á odda í Kongo hava Bel-giumenn møguliga fingið vissu fyrri, at teir aftur fáa fótin fastan.

Blæðstjórni á »Suðurafríkublaðnum« African Southe sigur, at Common-welth, har ymsk litaði fólk standa saman á sjálvboðnum grundarlag, kann ikki sameinast við Verwoerds Apart-heid-politikk, ið krevur, at hvíti mað-urin hevur óskert vald á teimum lit- adu. Um Suðurafríka framvegis verð-ur limur av bretska heimsveldinum, er heimsveldið deyðadømt, tí afrikan-skar stjórni, ið sita til borðs við Apartheid-flokkinum, vilja ein dag á-sanna, at ter hava tikið seg sjálvan av dogum.

ATOMBUMBUR. Ymist er sum menn meta um atombumburnar, tá talan er um at varðveita friðin. Kendur dani, Kelvin Lindemann sigur um hetta evnið, at um atombvápnan kann forða fyrri, at ein alheimsbardagi verður sleptur leys ur, er tað eitt brotsverk ikki at taka imóti hesum vápnnum fyrri at varveita friðið. Tá talan er um atombótan, spyr Lindemann:

»Hví koma mótmælini einans, tá tey kunnu nýtast politiskt av Moskva.«

Ætlanin er, at Viggo Kampmann, for-setismálaráðharri, skal á vitjunnar-ferð til USA. Hann verður at opna dansku framsýningina »The art of Denmark«, ið skal flytast frá New York til Chicago og opnast har hin 16. februar. Hetta verður fyrsta vitjan hansara í USA, síðan hann tók við nýggja ráðharrastarvinum.

DOWNING STREET er ivaleyst heimsins best kenda adressa. Har hava í öldir allir teir bretska premierminis-tararnir búð. Næstu 2—3 árinu má Mc Millan flyta út haðani, tí nú skulu

embætishúsinu umbyggjast. Nú eru menn vorðnir varir við, at har spøkir illa; men spøkislíni eru fríðsom og gitt verð ur, at tað er ein av premierministar-unum, ið gongur aftur.

DANSUR. »Vita Pastorale«, mánað-arblað katólsku prestanna sigur, at dans ir sum vals, polka og mazurka eru sið-i-ligir dansir, meðan tað er stór synda-gerð at dansa cha-cha-cha ella rumba. Rock-and-roll eru bara stuttligir. Blaðið heldur, at dansur er av avgerandi týd- ingi, tá talað verður um erotiska or-skapin og leggur aftrat, at dansir sum rumba, bolero, mamba, samba, swing, boggie-woggie, cha-cha-cha og calypso eru syndugir. Ikki dāmar blaðnum fox-trot, boston, tango, one-step og chae- lston, men heldur to ikki, at teir eru syndafullir.

MEDISIN. Danskur lækni sigur, at 6 pst. av teimum, ið koma á medisinsku deildirnar á sjúkrahúsum, koma hagar vegna misbrúk av medisini, og at hetta er næststørsta orsök til innleggingar av sjúklingunum. Hann mælir strangliga til at steðga ovurbrúkinum av medisini.

3200 fólk sita í fongsl í Danmark, 2 pst. av teimum eru undir 20 ár, 2 pst. yvir 60 og 26 pst. millum 25 og 29 ár. 11 fólk sita fyrri livstið, 72 pst. sita fyrri minni enn 2 ár. 32 pst. eru ikki revsað fyrr, 92 pst. hava einans fólkaskúalærdom. In-telligenskvotienturin hjá 9 pst. er

omanfyri meðal, 62 pst. meðal, 21 pst. undir og 8 pst. eru andaliga veik.

ALDURSSKIFTI. Tað var ein 70 ára gamal Eisenhower, ið bjóðaði nýggja forsetanum, hinum 44 ára gamla Ken-nedy, vælkominn í Hvíta húsin. Meðal-aldurin hjá ráðharrum Kennedy's er 47 ár.

van ACKER, fyrrv. javnaðar-forsætis-ráðharri í Belgíu, segði í samband við spariætlanirnar hjá stjórnini í belgiska tinginum: »Vít retta hondina fram, men tit vilja ikki taka imóti henni. Tit hava ofrað landsins vælferð fyrri persónligan stoltleika ... Slepplið tykk-um út hiðani.«

Hon: Vít hava ein bil, ið vit vildu havt ráð at havi, um vit bara ongan bil høvdu.

Mong fólk koyra bil, sum um tað hevði verið eitt jagtkort, tey høvdu fingið.

Sonurin: Mamma, hvat hevði storka-mamma svarað, um storkaungin hevði spurt: mamma, hvør kom við mær?

Tað finnst menniskju, ið vildu sæð øll sín ynski gingið út, bert tey áttu teir armar.

GRÓT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantorið.

Grót og skervur megu verða goldin fyr t, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heinta grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðs-manni fyrri kommununa.

FROÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA